

UCHWAŁA nr 1/2024
MŁODZIEŻOWEJ RADY MIEJSKIEJ W CHOJNICACH

z dnia 9 stycznia 2024 roku

w sprawie przyjęcia projektu „Chojnickiej strategii młodych” i wystąpienia z wnioskiem o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej.

Na podstawie art. 5b ust. 8 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463, 1688) w związku z § 3 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 Statutu Młodzieżowej Rady Miejskiej w Chojnicach (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2021 r. poz. 4529) i uchwałą nr XXXIII/467/21 Rady Miejskiej w Chojnicach z dnia 27 grudnia 2021 r. w sprawie trybu zgłaszania przez Młodzieżową Radę Miejską w Chojnicach wniosku o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2022 r. poz. 334), uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. Młodzieżowa Rada Miejska w Chojnicach przyjmuje projekt dokumentu strategicznego gminy na rzecz młodzieży – „Chojnickiej strategii młodych” stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

2. Młodzieżowa Rada Miejska w Chojnicach przekazuje Burmistrzowi Miasta Chojnice projekt uchwały w sprawie przyjęcia „Chojnickiej strategii młodych” stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej uchwały i wnosi o podjęcie przez Burmistrza Miasta Chojnice inicjatywy uchwałodawczej w tym zakresie.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Młodzieżowej Rady Miejskiej w Chojnicach.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodnicząca
Młodzieżowej Rady Miejskiej
w Chojnicach

Kornelia Lis

Załącznik nr 1 do uchwały nr 1/2024 Młodzieżowej Rady Miejskiej w Chojnicach z dnia 9 stycznia 2024 r.

CHOJNICKA STRATEGIA MŁODYCH

Projekt finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny

Spis treści

WPROWADZENIE	3	ANALIZA SWOT	32
O PROJEKCIE	5	WIZJA ROZWOJU, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ	34
WYNIKI BADAŃ	9	PODSUMOWANIE	42

Wprowadzenie

Polityka młodzieżowa, zorientowana na potrzeby młodzieży, nie jest w Polsce zagadnieniem traktowanym ze szczególną wagą. Nie istnieje jedna ustawa bezpośrednio dotycząca tej kwestii. Na szczeblu lokalnym wciąż niewiele samorządów podjęło się opracowania dokumentów strategicznych na rzecz młodzieży.

Jednak to właśnie młodzież jest grupą, od której najbardziej zależy przyszłość. To właśnie ich decyzje będą kształtowały świat w nadchodzących latach. Młodzież ma świeże spojrzenie i wiele kreatywnych pomysłów, a jej zdanie powinno mieć znaczenie.

Nowym impulsem do tworzenia dokumentów strategicznych na rzecz młodzieży i przy jej udziale była nowelizacja ustaw samorządowych dokonana w 2021 roku, która wzmacnia kompetencje młodzieżowych rad, wymieniając wśród ich zadań udział w opracowaniu i monitorowanie realizacji dokumentów strategicznych na rzecz młodzieży.

Strategia skupia się na zadaniach Gminy Miejskiej Chojnice i w szczególności Młodzieżowej Rady Miejskiej w Chojnicach. Jest to o tyle istotne, że Gmina Miejska Chojnice nie prowadzi i nie nadzoruje szkół ponadpodstawowych, do których uczęszczają radni i ich rówieśnicy.

Strategia nie zawiera więc propozycji działań skierowanych bezpośrednio do szkół, lecz koncentruje się na aktywnościach pozaszkolnych oraz usługach jednostek miejskich. Z uwagi na dynamikę zmian zachodzących zarówno w skali lokalnej, jak i globalnej, a także charakter grupy docelowej, przyjęto krótki horyzont czasowy realizacji celów i działań wyznaczonych w strategii. Wyznaczono go na rok 2026.

Gminę Miejską Chojnice w 2022 roku, według danych statystycznych, zamieszkiwało 38 934 osób, w tym 1 968 osób w wieku 15–19 lat (dane GUS z grudnia 2022 roku). Dodatkowo Chojnice pełnią rolę ważnego ośrodka edukacji na szczeblu ponadpodstawowym. Jest to największe miasto w promieniu ok. 80 km.

W chojnickich szkołach uczy się wielu uczniów z okolicznych miejscowości. Choć nie są mieszkańcami miasta, spędzają w nim większość swojego czasu, dlatego ich zdanie także było brane pod uwagę podczas przeprowadzania badań w procesie tworzenia poniższej strategii.

O PROJEKCIE

Niniejszy dokument powstał w ramach projektu „Chojnicka strategia młodych”. Projekt realizowany jest przez Fundację Rozwoju Ziemi Chojnickiej i Człuchowskiej oraz Młodzieżową Radę Miejską w Chojnicach.

Finansowany jest przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny.

O projekcie

Projekt „Chojnicka strategia młodych” realizowany jest od listopada 2022 roku. 13 grudnia 2022 roku odbyło się spotkanie informacyjne, na którym m.in. zostały przedstawione najważniejsze cele projektu oraz przeanalizowane sposoby dotarcia do młodzieży spoza Młodzieżowej Rady Miejskiej w Chojnicach, która mogłaby być zainteresowana uczestnictwem w procesie tworzenia strategii.

W terminie od 17 do 18 grudnia odbyły się warsztaty przygotowujące do opracowania strategii na rzecz młodzieży, prowadzone przez dr. Bartłomieja Kołsuta. Brali w nich udział nie tylko młodzieżowi radni, ale także lokalni liderzy aktywności młodzieżowej. Podczas warsztatów m.in. zostały wybrane metody badań na potrzeby strategii.

Podstawową wytypowaną metodą było badanie kwestionariuszowe. W warunkach kontrolowanych przy pomocy internetowego arkusza prowadziła je, animatorka MRM w Chojnicach, Żaneta Jasińska. W terminie od 27 lutego do 23 marca odwiedzała szkoły, również po to, by służyć pomocą w przypadku możliwych wątpliwości dotyczących ankiety.

Przeprowadzona została także ankieta publiczna, promowana m.in. poprzez kampanię promocyjną w autobusach MZK Chojnice, spoty reklamowe w Radiu Weekend oraz promocję w social mediach MRM w Chojnicach.

**Podczas VIII sesji
Młodzieżowej Rady
Miejskiej w Chojnicach,
która odbyła się 20
kwietnia 2023 roku**

zostały przedstawione wstępne wyniki badania kwestionariuszowego oraz opracowanie wyników badania na temat zdrowia psychicznego chojnickiej młodzieży.

**18 maja 2023 roku
w Samorządnym Centrum
Młodzieżowym**

odbyło się **badanie fokusowe**, które poprowadził młodzieżowy radny Mateusz Madejski.

**26 maja 2023 roku dzięki
uprzejmości dyrekcji
Zespołu Szkół
w Chojnicach**

podczas pikniku samorządowca, przeprowadzone zostały **wywiady pogłębione**.

Wszystkim, którzy brali udział w badaniach szczerze dziękujemy. Gdyby nie Wasze opinie, ten dokument nie miałby szans powstać.

12 i 14 czerwca odbyły się **warsztaty „Chojnicka strategia młodych – analiza SWOT, design thinking”**, na których pod okiem ekspertów – dr. Bartłomieja Kołsuta i Piotra Kalewskiego – przeanalizowane zostały wyniki przeprowadzonych badań oraz wskazane zostały kierunki działań i pomysły wykorzystane w opracowywaniu poniższej strategii.

Podczas całego okresu trwania projektu miały miejsce liczne spotkania robocze, w czasie których analizowane były nowe dane i planowane kolejne kroki.

W okresie od 19 października do 10 listopada wstępnie opracowany projekt „Chojnickiej strategii młodych” poddano konsultacjom. Przeprowadzono je w następujących formach:

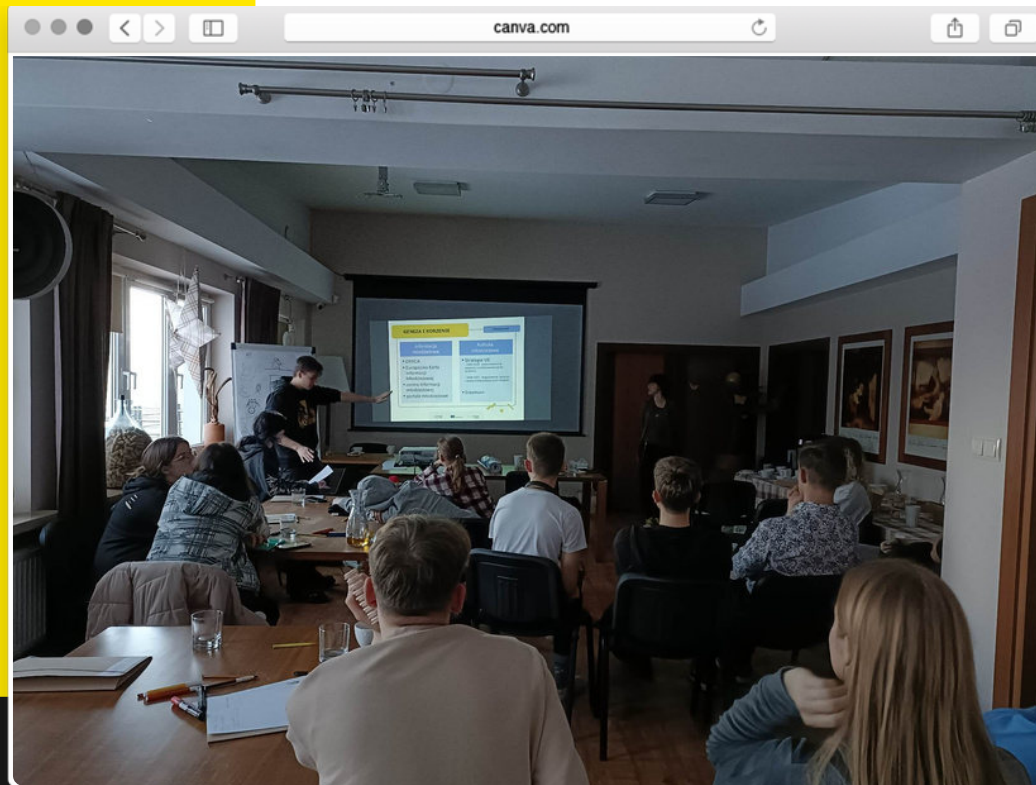
- zbieranie uwag przy pomocy formularza internetowego – wpłynęły 2 uwagi,
- możliwość zabrania głosu w trakcie X Sesji Młodzieżowej Rady Miejskiej obejmującej prezentację założeń strategii – nie było uwag w dyskusji,
- możliwość komentowania ikonografik przedstawiających działania przewidziane w strategii za pomocą komentarzy na portalach społecznościowych Facebook i Instagram lub przesłania wiadomości za pośrednictwem tych portali – wpłynęły 3 uwagi.

Uwagi obejmowały postulat dodatkowego działania strategicznego (uwzględniono poprzez dodanie działania „Organizacja turniejów i innych wydarzeń e-sportowych” w kierunku nr 5 „Rozwój oferty kulturalno-rozrywkowej”) oraz 4 postulaty dotyczące organizacji transportu zbiorowego (wszystkie uwzględniono częściowo poprzez dodanie sygnalizowanych zagadnień do celów działania „Okrągły stół o transporcie publicznym”).

Wyniki badań

W badaniu
kwestionariuszowym
otrzymaliśmy 987 odpowiedzi.
Udało się dotrzeć do uczniów
wszystkich chojnickich szkół
ponadpodstawowych.

Jak wspomniane zostało we wstępie, w szkołach
tych uczy się wiele osób spoza miasta. Znalazło to
swoje potwierdzenie w odpowiedziach.

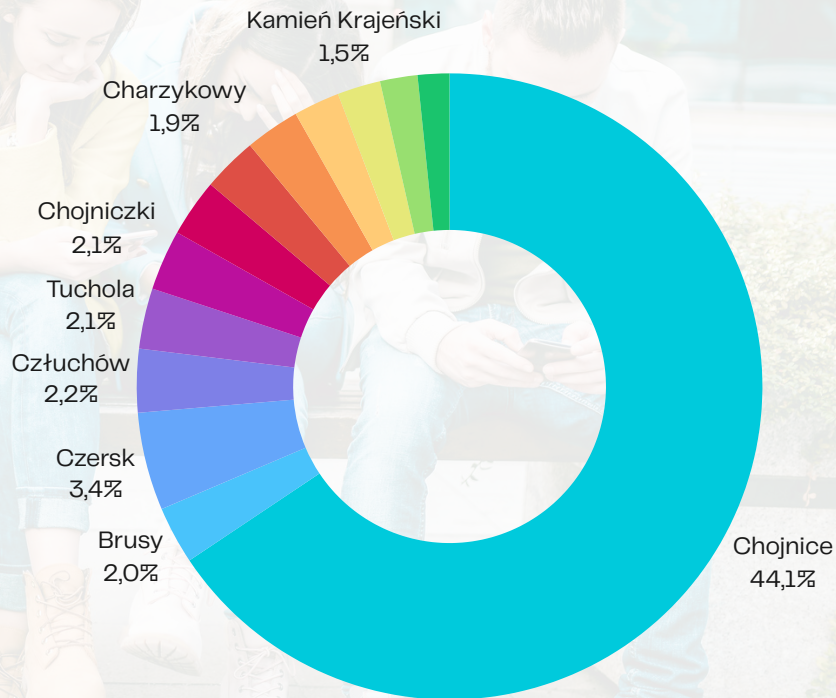

- Chojnice
- Brusy
- Czernik
- Człuchów
- Tuchola
- Chojniczki
- Rytel
- Charzykowy
- Silno
- Sępólno Krajeńskie
- Kamień Krajeński
- Konarzyny
- Lichnowy

Odpowiedzi udzielały osoby w wieku od 13 do 25 lat. Związane jest to ze specyfiką poszczególnych szkół ponadpodstawowych i częściowo otwartym charakterem badania.

Najwięcej ankietowanych jest natomiast w grupie wiekowej 16-17 lat. Odpowiednio 237 i 246 osób. Wśród respondentów 6,8% nie określiło swojej płci w ankiecie.

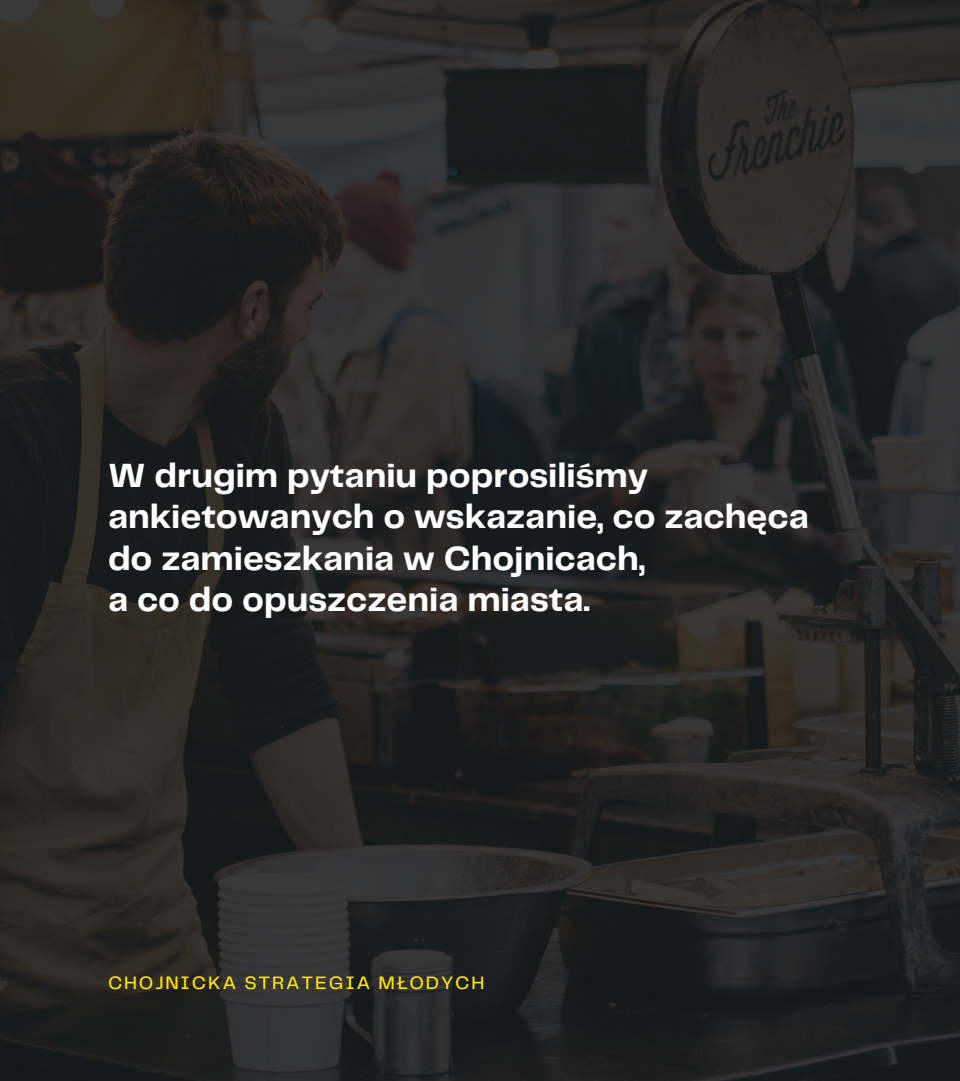

Chojnice – miasto na tróję?

**W pierwszym pytaniu
poprosiliśmy o ogólną ocenę
Chojnic jako miasta, w którym
ankietowani uczą się oraz
spędzają czas wolny.**

Skala oceny wyniosła 1-5. Najwięcej ankietowanych
ma raczej **neutralną ocenę – 3.**

W drugim pytaniu poprosiliśmy ankietowanych o wskazanie, co zachęca do zamieszkania w Chojnicach, a co do opuszczenia miasta.

CHOJNICKA STRATEGIA MŁODYCH

Do zamieszkania w Chojnicach lub pozostania w nich zachęcają:

- Więzy i tradycje rodzinne
- Relacje międzyludzkie z sąsiadami, przyjaciółmi, znajomymi
- Położenie geograficzne
- Estetyka otoczenia i jakość przestrzeni publicznych
- Jakość i czystość środowiska naturalnego (powietrza, wody, zieleni)

- Atrakcyjność turystyczna – przyrodnicza i kulturowa, zabytki
- Lokalny patriotyzm, dziedzictwo, historia, sentyment
- Oferta edukacji i kształcenia się
- Lokalna kultura, produkty, wyroby, usługi – to, z czego gmina jest znana

- Bezpieczeństwo
- Oferta usług społecznych i opiekuńczych (żłobki, przedszkola, domy opieki)
- Skomunikowanie z sąsiednimi miejscowościami i większymi miastami
- Opinia o gminie/miejscowości i jej mieszkańcach
- Aktywność społeczna i współdziałanie mieszkańców

Dla ankietowanych w tym temacie większego znaczenia nie mają:

- Warunki dla rolnictwa – prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego,
- Działania i jakość pracy samorządu lokalnego (urzędu gminy).

Natomiast do opuszczenia miasta zachęcają:

- Wysokość zarobków i płac
- Oferta pracy, rynek pracy
- Dostępność i ceny mieszkań/domów
- Oferta usług zdrowotnych
- Oferta i infrastruktura kulturalna oraz rozrywkowa

- Komunikacja i transport zbiorowy
- Warunki dla przedsiębiorczości – możliwość otwarcia i prowadzenia własnej firmy
- Oferta handlowa i usług rynkowych dla mieszkańców i firm
- Jakość i zakres usług komunalnych (np. woda, gaz, parkingi, śmieci)

„Kino jest bardzo fajne, takie nowoczesne”

„Park, który jest naprawdę duży i bardzo ładny”

„Chojnice są niepowtarzalne. To miasto jest dla mnie takie kolorowe bardzo”

„Jak będę chciała na starość być w spokojnym miejscu na pewno bym wybrała Chojnice”

„Stare Miasto jest ładne, bo ma ten klimat”

„Mamy, no wszystko co jest potrzebne dla człowieka”

„Chojnice są takie kameralne[...]One po prostu żyją”

„Po prostu ładne i malownicze”

„Mały wybór kierunków ścieżek nauki”

„Brak takiej edukacji wyższej niż średnia. Jest mało tych szkół”

„Korki uliczne”

„Wydarzenia, których jest bardzo mało”

„Są tu problemy z pracą”

„Mało miejsc właśnie w których młodzież może sobie posiedzieć, pobyć po szkole”

„Słaba promocja wydarzeń kulturalnych itp.”

Wybieram spacer

Po pytaniu o mocne i słabe strony miasta przeszliśmy do pytań dotyczących zachowań transportowych wśród młodzieży. **Większość badanych uczniów podczas** drogi do szkoły korzysta z publicznych, zbiorowych środków transportu. Na czele znajdują się autobusy inne niż miejskie. Sporą popularnością cieszą się także komunikacja miejska oraz pociągi.

Niemal **¼ ankietowanych dociera do szkoły pieszo**. 19,2% dojeżdża samochodem – jako kierowca lub pasażer. Tylko 1,4% korzysta w tym celu z roweru. Należy jednak zastrzec, że badanie ankietowe było prowadzone w okresie zimowym.

Inaczej też wyglądają proporcje jeśli przyjrzymy się jak docierają do szkół osoby mieszkające w samym mieście.

Wśród chojniczan ponad połowa wskazała, iż do szkoły dociera pieszo, 18% korzysta w tym celu z komunikacji miejskiej.

Zdecydowanie inaczej wygląda sytuacja związana z **poruszaniem się po lekcjach, przed nimi oraz w czasie wolnym**. Tu niemal $\frac{3}{4}$ ankieterów wskazuje, że nie korzysta z żadnego środka transportu, poruszając się pieszo. 14,5% korzysta z samochodu – jako kierowca lub pasażer. Tylko 9,6% ankieterów korzysta w tym celu z komunikacji miejskiej.

Wzrasta natomiast procent osób korzystających z rowerów – jest to 2,3%. W pytaniu skierowanym do osób niekorzystających z transportu zbiorowego wzięło udział 610 osób. **35,9% z nich wskazało, że zaczęłyby korzystać z tego rodzaju transportu, gdyby jego oferta uległa poprawie.**

Co według ankieterów powinno ulec poprawie w środkach transportu publicznego? Najczęściej wskazywanymi odpowiedziami były: **częstotliwość** (zwłaszcza w godzinach popołudniowych i wieczornych), **cena biletów, wielkość środka transportu** – zwłaszcza w czasie, gdy uczniowie dojeżdżają do szkoły oraz w okolicach godzin 14.00 i 15.00. Wśród odpowiedzi znalazły się także: **punktualność, dodatkowe linie autobusowe, dostosowanie rozkładów jazdy do planu lekcji oraz bezpieczeństwo i czystość.**

Znalazło to swoje potwierdzenie podczas badania fokusowego, gdzie pierwsze dwie odpowiedzi na pytanie „Co poprawilibyście w transporcie publicznym?” wskazywały odpowiednio „Częstotliwość na pewno” oraz „Większa ilość połączeń”, co spotkało się z poparciem innych osób biorących udział w badaniu.

Wskazywano także, że „Linie moim zdaniem są wystarczające, nasze linie MZK i PKP, ale myślę właśnie nad tą częstotliwością”, a na niektórych trasach, częstotliwość wręcz zerowa”. **Problem częstotliwości połączeń nie dotyczy wyłącznie terenu miasta.** „To nie tylko w samym mieście Chojnice, ale też jakby gmina, powiat i dalej”, m.in. zasygnalizowano potrzebę dodatkowego połączenia do Sępólna Krajeńskiego – „Ja bym dodał dodatkową linię z Chojnic do Sępólna tak o godzinie 20.00”.

Jak wskazane zostało podczas badania fokusowego, **zbyt mała częstotliwość połączeń może nawet stwarzać niebezpieczeństwo**. W „niektórych godzinach, szczytowych, jeździ już pełno osób i wtedy autobusy są zapełnione, i jest tam duszno, i sprawia to też niebezpieczeństwo”, „można większy autobus dać, bo naprawdę jest to wręcz niebezpieczne, jeździć w takim tłoku i ludzie się po prostu przewracają. A momentami **zdarza się, że kierowcy nawet nie stają na przystankach, bo nie mają się gdzie ludzie zmieścić**”, „też po godzinie 15.00 nieraz, na przykładzie 2 (linia) 15.30 czasami tam po prostu nie idzie przejść”, „na przykład jedyńka albo szóstka, gdzie jest autobus 15.40/15.50, osoba, która nie zdąży na ten autobus musi czekać albo do chwili po 19.00, albo chwilę przed 19.00. Tak samo też jest z czwórką”.

Opinie takie powtórzyły się także podczas wywiadów indywidualnych: „Przeszkadza fakt, że jest mało tych autobusów, po prostu”, „Przeszkadza mi to, że na przykład przez to, że jest mało godzin, w których dojeżdżają autobusy, to przez to autobusy są wypchane po same brzegi, tak, że ludzie stoją”, „Tylko ja mam trochę taki problem z godzinami dojazdów, że chciałabym, żeby było po prostu więcej tych godzin”, „Według mnie powinien... powinny być albo dwa autobusy na przykład o 7.00, ponieważ jest bardzo mało miejsc w autobusie. Na przykład jak taka 1 jedzie ze Swornegaci aż do Chojnic, to wszyscy tam się ciśniemy o tej godzinie 7.00. Wszyscy się tłoczą, strasznie się ściskają no i jest mało miejsc w tych autobusach. Albo po prostu, żeby większe autobusy były”.

Problemem jest także stan techniczny autobusów oraz ich czystość. „Niektóre po prostu wyglądają jakby miały się rozpaść, naprawdę, albo tak brzmią”, „Ja uważam, że w okresie letnim na pewno zainstalowałabym w nich klimatyzację, jest tam duszno, ciężko się oddycha”, „W okresie zimowym często kierowcy zapominają o młodzieży, która stoi na przystankach nie wiadomo ile i zapominają czasami wyłączyć, albo włączają na maksa [klimatyzację], że można się po prostu rozgotować w autobusach i na pewno, żeby po prostu dostosowali czasami dogrzewanie czy tam klimatyzację do odpowiedniej pogody”. Opinie te potwierdzone zostały w wywiadach indywidualnych: „czystsze fotele? Bo są brudne”, „Higiena. Podniesienie higieny”, „te siedzenia są brudne bardzo i to raczej do zmiany”.

W temacie cen biletów szczególnym problemem jest różnica między cenami biletów miesięcznych MZK a innymi przewoźnikami.

„No mnie osobiście najbardziej boli to, że właśnie te parę tam kilometrów, [miejsowości] do których MZK już nie dojeżdża, robi różnicę 120 złotych. Pomiędzy PKS-em, a właśnie MZK. To jest straszne, kurde, żeby mieć tak blisko, a płacić tyle pieniędzy miesięcznie”.

Wskazywano także pojedyncze konkretne **udogodnienia techniczne**: aplikacja do śledzenia autobusu, żeby zobaczyć, gdzie w danym momencie się znajduje, czytelniejsze rozkłady jazdy, znaki informacyjne, większe przystanki, łatwiejsza dostępność rozkładu, możliwość płacenia za bilety online, możliwość płatności kartą, tablice pokazujące następny przystanek, tablice informacyjne na przystankach, kartonikowe bilety zamiast papierowych, funkcjonowanie systemu Fała, zadane przystanki, pętla autobusowa.

„Większa ilość kasowników”

„Należy wprowadzić klimatyzację i podjazdy dla niepełnosprawnych”

„Aplikacja, dzięki której będziemy mogli śledzić autobusy”

„Kontakty do podłączenia telefonu”

Podczas badania fokusowego zwrócono uwagę na potrzebę modernizacji strony internetowej z rozkładem jazdy autobusów MZK.

„Mogłaby być lekko poprawiona i bardziej czytelna”, „Czasem mi ciężko rozczytać, o co tam chodzi”. Podobne opinie pojawiły się podczas wywiadów indywidualnych: „No czasami nie da się połąpać, o co tam chodzi”, „Reklamy są wkurzające”, „Czasami jest ciężko, bo czasami bym powiedziała mają jakieś nieplanowane informacje, coś nagle wyskakuje i nie rozumiesz totalnie o co chodzi, no nie?”, „No właśnie średnio, bo dość często się zacina, na telefonie słabiej działa. No więc jest tam trochę do poprawy, ale da się korzystać”, „Ja uważam, że bardziej powinno być bardziej jasne i czyste, bo czasami trudno się połąpać, jak, skąd i gdzie autobus odjeżdża”.

Zasygnalizowano także niedogodności związane z obecnością osób nietrzeźwych w autobusach: „Też dyskomfort sprawiają ludzie, którzy są pijani. Dosyć mocno. (...) Jak jeżdżę MZK to powiedzmy raz na pięć przejazdów”.

„Odpowiada mi na pewno, że są takie dojazdy, ale przeszkadza mi dużo osób”

„Na pewno plusem jest to, że autobusy są, ale jest problem z wiekiem tych autobusów”

„Jakość autobusów nie jest powalająca, aczkolwiek myślę, że jest wystarczająca, aby dojechać i wrócić ze szkoły”

„Mogłaby być wprowadzona bezpośrednia kolej na przykład do stolicy albo na przykład do większych miast”

Podczas wywiadów indywidualnych pojawił się także postulat utworzenia nowych przystanków.

„Na pewno trochę więcej bym dała przystanków. To na pewno. I trochę chyba jeszcze częstsze te autobusy bym dała”,
„Na tych odcinkach pomiędzy miejscowościami, gdzie na przykład ktoś mieszka, ale nie ma przystanku. Bo jest wiele takich odcinków 10-20-kilometrowych, gdzie autobusy miejskie albo autobusy PKS nie zatrzymują się”.

Co robimy w czasie wolnym?

Respondenci najchętniej **spędzają czas wolny na spotkaniach ze znajomymi**. 159 osób poświęca czas na spanie – tu warto wskazać, że z wyników ankiety przeprowadzonej przez MRM w Chojnicach na temat zdrowia psychicznego młodzieży wynika, iż **ponad połowa z 957 ankietowanych ma problemy ze snem**. Na kolejnym miejscu kwalifikowały się **obowiązki domowe**, a dopiero poza „podium” znalazły się innego rodzaju aktywności, m.in. **uprawianie sportu i uczęszczanie na siłownię**, spędzanie czasu przy komputerze, spacer, oglądanie filmów i seriali, czytanie książek. Wartym zaznaczenia jest, że 28 osób wskazało, że **po lekcjach musi czekać na autobus, przez co nie ma czasu na inne aktywności**, a 21 respondentów zajmuje się dodatkowo pracą.

W pytaniu: „**Czy znasz ofertę zajęć pozalekcyjnych** (zajęcia w szkole, w instytucjach kultury, organizowane przez organizacje społeczne), w których możesz w Chojnicach uczestniczyć? Wymień proszę przykłady takich zajęć” najwięcej osób, bo **aż 576 wskazało, że nie zna takiej oferty, a 15 osób, że takich zajęć nie ma**. 47 osób potwierdziło, że zna ofertę, ale nie przytoczyło żadnego przykładu. Z przytoczonych przykładów zajęć niewątpliwie **największą popularnością cieszą się zajęcia Szkolnych Klubów Sportowych** (96 głosów). Wśród innych popularnych zajęć wymienić można m.in. taniec, zajęcia sportowe (w tym szczególnie siatkówka i piłka nożna), teatr, zajęcia plastyczne (rysowanie, malowanie itp.), sztuki walki oraz harcerstwo.

Aż 69,3% ankietowanych nie jest zainteresowanych dostępnymi na terenie Chojnic zajęciami pozalekcyjnymi.

Zaledwie 34% ankietowanych uczęszcza lub uczęszczało na tego typu zajęcia. Zauważalna jest różnica pomiędzy respondentami zamieszkałymi w Chojnicach a osobami spoza miasta. W grupie chojniczan na zajęcia pozalekcyjne w mieście uczęszcza lub uczęszczało 45% osób. Wśród osób spoza miasta jest to tylko 26%. Jako przyczyny nieuczęszczania na zajęcia w Chojnicach osoby spoza miasta wskazują w około 2/3 przypadków brak czasu i możliwości dojazdu. Jednak około 1/4 tej grupy wskazuje też, iż interesujące ich zajęcia nie są organizowane w Chojnicach. W pytaniu o to, na jakie zajęcia pozalekcyjne uczęszczają ankietowani ponownie największą popularnością cieszą się Szkolne Kluby Sportowe. Na podium znalazły się także: taniec i koła naukowe.

Na pytanie o odpłatność zajęć pozalekcyjnych odpowiedziało 336 ankietowanych. 47,6% uczęszcza tylko na zajęcia nieodpłatne, 39,6% tylko na zajęcia odpłatne, w pozostałych przypadkach są to zarówno zajęcia odpłatne, jak i darmowe.

Jako przyczynę dlaczego nie biorą udziału w zajęciach pozalekcyjnych ankietowani najczęściej wskazywali brak czasu na dodatkowe zajęcia (598). Ponadto często odpowiadano, iż: „zajęcia, które by mnie interesowały nie są dostępne w Chojnicach”, „nie stać mnie na zajęcia, które mnie interesują” oraz „słaby transport”. Podczas badania fokusowego respondenci potwierdzili, że prawdopodobnie uczęszczaliby na zajęcia pozalekcyjne, gdyby istniały lepsze połączenia umożliwiające dojazd i powrót z owych zajęć. Podobne głosy pojawiły się także podczas wywiadów indywidualnych.

„Ceny”

„Często nie miałem powrotów z zajęć”

„Jest kilka powodów, dla których nie chodzę. Po pierwsze: nie mam jak z nich wrócić do domu, bo nie mam dojazdu. A po drugie są po prostu bardzo drogie”

„Myślę, że skorzystałabym z niektórych zajęć dodatkowych, ale przez moje autobusy nie jest to możliwe, bo ostatni mam akurat jak się kończy ostatnia lekcja”

„Problemem są dojazdy, autobusów jest za mało, aby później wracać do domu”

Podczas wywiadów indywidualnych także pojawiły się potwierdzenia dla powyższych danych oraz niewskazane wcześniej problemy. „Brakuje pieniędzy na różne projekty, które mogłyby zostać zrealizowane przez uczniów albo przez również dorosłych ludzi, którzy chcieliby coś takiego zrobić. Ja miałem do czynienia z zespołami muzycznymi, które nie mogły, przez właśnie problemy z pieniędzmi, pozwolić sobie na wykonywanie prób regularnych i tym podobne”.

Znaczący jest fakt, że zaledwie 27,2% ankietowanych uważa, że oferta zajęć pozalekcyjnych jest wystarczająca. Pozostali ankietowani uważają, że jest ich zbyt mało. Potwierdziło się to w badaniu fokusowym, gdzie większość osób powiedziała, że nie zna oferty zajęć pozalekcyjnych. Natomiast ci, którzy ją znają, poznali ją dzięki znajomym oraz internetowi. Przez te same osoby został wskazany problem z małym zróżnicowaniem w ofercie dostępnych zajęć.

„Gimnastyki jest bardzo mało”

„Osobiście odnoszę takie wrażenie, że wszystko tutaj jest takie ogólne, typowe”

„Mi brakuje trochę nauki niektórych języków np. islandzki”

„Przydałoby się duże lodowisko (...) zajęcia z jazdy figurowej”

Odpowiadając na pytanie, „**Na jakie zajęcia pozalekcyjne (zajęcia w szkole, w instytucjach kultury, organizowane przez organizacje społeczne) chciałabyś/chciałbyś uczęszczać?**”, ankietowani wskazywali najczęściej: **zajęcia z samoobrony, siatkówkę, naukę gry na instrumentach muzycznych, zajęcia z fotografii, piłkę nożną, zajęcia z aktorstwa/teatr, zajęcia plastyczne (rysunek, malarstwo, rzeźba), koszykówkę, jazdę konną, klub książki, cheerleading, naukę języka migowego, szermierkę, szydełkowanie/robienie na drutach**. Wśród mniej popularnych odpowiedzi znalazło się kilka nietypowych, wartych wymienienia. Są to: **tenis ziemny, grupa gier planszowych, kółko poetyckie, nauka jazdy na deskorolce, bobsleje/skeleton, motocross, astronomia, łyżwiarstwo figurowe oraz zajęcia z pisarstwa**. To tylko część przykładów. **Warto zauważyć, że niektóre z tych zajęć odbywają się już w Chojnicach. Może to potwierdzać słabą promocję zajęć pozalekcyjnych.**

Wśród miejsc i instytucji, z których oferty ankietowani korzystają, zdecydowanie na czołówkę wysuwa się odpowiedź „Szkoła, do której uczęszczam”. Tak wskazało 684 udzielających odpowiedzi. Znacząca liczba osób korzysta także z oferty: siłowni, Parku Wodnego, Chojnickiego Centrum Kultury oraz parafii/kościół. Kilkadziesiąt osób wskazało także takie opcje jak: Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Klub Sportowy „Chojniczanka 1930”, Szkolny Klub Sportowy, Chojnicki Klub Sportowy Kolejarski, harcerstwo, Szkoła Muzyczna, a kilkanaście Samorządne Centrum Młodzieżowe oraz Stowarzyszenie „Dworek Polski”.

Ankietowani najchętniej korzystają z otwartej przestrzeni publicznej Starego Rynku, parku Tysiąclecia oraz miejscowości Charzykowy.

Niestety większość ankietowanych (68,4%) nie wyraża zainteresowania zaangażowaniem się w tworzenie zajęć i inicjatyw pozalekcyjnych w wolnym czasie. 31,6% badanych było jednak gotowych do poświęcenia swojego wolnego czasu na przygotowywanie zajęć i inicjatyw, co można realizować np. w formie wolontariatu w organizacji pozarządowej. Tym pytaniem zamknięto część kwestionariusza dotyczącą czasu wolnego.

Wyjeżdżam na studia i nie wiem, czy wrócę

Kolejna część badania dotyczyła indywidualnych planów naukowych i zawodowych. Miała na celu określenie planów na przyszłość ankietowanych oraz tego, czy Chojnice zajmują w nich ważne miejsce.

39,1% (386) respondentów korzysta z płatnych korepetycji, aby poprawić swoje wyniki w szkole.

61,4% ankietowanych zamierza kontynuować naukę po ukończeniu szkoły ponadpodstawowej, w tym 44,1% zamierza łączyć naukę z pracą. 18,4% ankietowanych zamierza podjąć pracę. Pozostałe osoby nie mają jeszcze skonkretyzowanych planów lub nie obejmują one nauki ani pracy.

Według ogólnopolskich cyklicznych badań wśród rodzajów płatnych zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym „na trzeciej pozycji pod względem częstości wskazań ponownie uplasowały się korepetycje i kursy przygotowawcze, które w tym roku zdecydowało się opłacać dzieciom 26% rodzin, w których są uczniowie” – „Wydatki rodziców na edukację dzieci w roku szkolnym 2022/2023. Raport z badań”, Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej, listopad 2022 roku.

W pytaniu o preferowane, przyszłe miejsce pracy 7,4% ankietowanych, czyli 73 osoby wskazały Chojnice. 3,2% (32 osoby) wskazały „inną miejscowość w okolicach Chojnic”. 31,2% respondentów nie ma jeszcze planów związanych z przyszłym zatrudnieniem. Duża grupa – 26% (257 osób) planuje wyjazd za granicę. Zbliżona liczba, bo 21,3% wskazuje, że pracy planuje szukać w Trójmieście. Są to najczęściej wskazywane miejsca.

Według badania fokusowego dostępność zajęć pozalekcyjnych może mieć wpływ na decyzję o pozostaniu w Chojnicach po ukończeniu szkoły oraz na wybór pracy. „No ja myślę, że te zajęcia powodują właśnie, że będziemy mieli jakieś takie zajęcia po pracy w przyszłości i będziemy się tym interesować. No i nie będziemy po prostu znudzeni życiem, nie?”, „Jak chodzę na harcerstwo, to harcerstwo ma wpływ na to, że dalej będę mieszkała w Chojnicach, a się nie wyprowadzę po szkole”. Podczas badań indywidualnych także pojawiły się podobne głosy: „Myślę, że może na wybór pracy, ponieważ w przyszłości myślałam, żeby zostać nauczycielką, trenerką tańca. I to właśnie może mieć wpływ na pracę i też na miejsce zamieszkania”, „No oczywiście, że tak. To znaczy, wiadomo, jeśli uczęszczasz na jakieś dodatkowe i rozwijasz się w tym, to wiadomo, że ma to potem... potem ma to związek z Twoim wyborem na przyszłość. Najczęściej tak jest”.

Nie jest ze mną OK

Ankieta na temat stanu zdrowia psychicznego młodzieży w chojnickich szkołach ponadpodstawowych stanowiła ważny element badań wykonywanych na rzecz niniejszego dokumentu.

W ankiecie tej uzyskano 957 odpowiedzi.

Niestety, jak można zobaczyć, sytuacja ta nie wygląda zbyt pogodnie. **Jedna trzecia badanych ocenia swoje samopoczucie jako złe albo bardzo złe.** Taki sam ułamek wskazuje dobre samopoczucie.

Ośmiu na dziesięciu młodych ludzi czuje, że ma obniżony nastrój lub odczuwa wahania nastroju (często 44%, czasami 25% lub rzadko 12%).

Według badania uczniowie czują się niezrozumiani (400 odpowiedzi), samotni lub osamotnieni (348), gorsi od innych (302), odrzuceni (216), wykluczeni (200), skrzywdzeni (160), ośmieszani lub wyśmiewani (137). Aż 33 osoby czują się zastraszane. Zdarza się także, że są zmęczeni, olewani, słabi czy zdradzeni.

64% respondentów wskazało, że odczuwa lęk, a ponad 40% młodzieży zmaga się z atakami paniki, dodatkowo 10% nie wie, czy je posiada. 10% ankietowanych leczyło bądź leczy się z powodu depresji, tyle samo zaznaczyło, że nie chce odpowiedzieć na pytanie.

W kolejnym pytaniu młodzież miała wskazać, co ma negatywny wpływ na ich stan psychiczny. Wielu badanych nie potrafiło na to odpowiedzieć bądź uznało, że ich to nie dotyczy. Pozostali wskazali na różne powody, które związane były ze szkołą, z innymi ludźmi, z rodziną, z własnym funkcjonowaniem lub z doświadczeniami życiowymi.

Wśród problemów, z jakimi mierzy się młodzież, można wymienić takie jak: **presja środowiska** (na tę odpowiedź wskazuje najwięcej ankietowanych) oraz kolejno: **zaburzenia odżywiania, uzależnienia, przemoc psychiczna, hejt, brak tolerancji, dyskryminacja, seksizm**. Ale także zaburzenia świadomości, mobbing, rasizm czy samookaleczanie.

„Wymagania szkolne”

„Nauka zdalna”

„Nauczyciele oceniający poprzez wygląd/ubiór/makijaż”

„Nękanie”

„Strata ważnej osoby”

„Relacje z toksycznymi ludźmi”

„Brak psychologa”

„Brak zrozumienia i wsparcia od bliskich”

„Stres”

„Odrzucenie przez rówieśników”

„Wyidealizowana rzeczywistość i ludzie w social media”

„Przeszłość”

„Orientacja seksualna”

„Ciężka sytuacja w domu”

„Brak akceptacji ze strony rodziców”

„Uzależnienie od telefonu/internetu”

Wielu ankietowanych ma problemy ze snem. Najwięcej osób czuje się niewyspanym i sennym w ciągu dnia. $\frac{1}{3}$ nie może zasnąć, budzi się w ciągu nocy lub nad ranem. Niektórzy zasypiają na lekcjach, inni nie mają czasu na sen lub dręczą ich koszmary. Natomiast $\frac{1}{4}$ nie ma problemów ze snem. Dodatkowo co trzeci respondent wskazuje, że nie ma czasu na odpoczynek.

Siedmiu na dziesięciu respondentów uważa, że przerasta ich nauka. Najwięcej badanych uznało, że szkoła powoduje przemęczenie oraz jest źródłem stresu. Prawie 400 osób nie lubi chodzić do szkoły, 138 osób nie czuje się w niej bezpiecznie, a aż 97 doświadczyło tam przemocy. Jednak wśród opinii o szkole są również pozytywne. 528 osób wskazało, że dzięki szkole spotyka się ze znajomymi, 158 osobom pomaga się rozwijać. Zdecydowanie ponad połowa młodych ludzi (65%) w tym roku szkolnym czuje, że ma mniej chęci lub siły do nauki, a aż co drugi uczeń uważa, że w tym roku szkolnym pogorszyły się jego wyniki w nauce.

Ponad połowa ankietowanych zdecydowanie ma wsparcie w przyjaciółach, a aż 77% respondentów ma wsparcie w rodzicach lub opiekunach prawnych, choć prawie połowa z nich tylko czasami lub bardzo rzadko. Ponad połowa ankietowanych czuje, że ma wsparcie w rodzeństwie. $\frac{1}{3}$ ankietowanych uważa, że nie ma wsparcia w pracownikach szkoły. Osobą, która wspiera najczęściej, jest zdecydowanie wychowawca, natomiast psycholog szkolny znalazł się dopiero na 5 miejscu i wskazało go jedynie 51 osób.

Zaledwie połowa młodzieży wie, gdzie w Chojnicach są ośrodki/placówki/instytucje, w których można otrzymać pomoc psychologiczną.

Analiza SWOT

Analiza SWOT została przygotowana w oparciu o przeprowadzone badania oraz warsztaty, podczas których toczyła się dyskusja na ten temat.

**Mocne strony
(S)**

**Słabe strony
(W)**

**Szanse
(O)**

**Zagrożenia
(T)**

S – Mocne strony Chojnic

- Estetyka otoczenia i jakość przestrzeni publicznych
- Dostęp do kolei
- Aktywność młodych
- Aktywność NGO w Chojnicach, m.in Fundacja Rozwoju Ziemi Chojnickiej i Człuchowskiej, Stowarzyszenie „Dworek Polski” i harcerstwo
- Położenie geograficzne – bliskość Parku Narodowego „Bory Tucholskie”, jezior itp.
- Jakość i czystość środowiska naturalnego (powietrza, wody, zieleni)
- Atrakcyjność turystyczna: przyrodnicza i kulturowa, zabytki
- Bezpieczeństwo
- Oferta usług społecznych i opiekuńczych (żłobki, przedszkola, domy opieki)
- Aktywność społeczna i współdziałanie mieszkańców w sytuacjach kryzysowych
- Silne placówki oświatowe na poziomie szkoły ponadpodstawowej
- Ludzie z wiedzą i umiejętnościami

O – Szanse

- Dostęp do środków unijnych i państwowych
- Brak konkurencyjnych ośrodków miejskich w bezpośrednim sąsiedztwie miasta
- Rozwój kolei
- Inwestycje w tym regionie

W – Słabe strony

- Peryferyjne położenie miasta
- Poziom szkolnictwa wyższego
- Korki
- Rynek pracy – oferty pracy, wysokość zarobków i płac
- Dostępność i ceny mieszkań/domów
- Oferta i infrastruktura kulturalna i rozrywkowa
- Komunikacja i transport zbiorowy
- Warunki dla przedsiębiorczości – możliwość otwarcia i prowadzenia własnej firmy
- Oferta handlowa i usług rynkowych dla mieszkańców i firm
- Jakość i zakres usług komunalnych (np. woda, gaz, parkingi, śmieci)
- Zorganizowana i długofalowa aktywność społeczna i współdziałanie mieszkańców

T – Zagrożenia

- Wyjazdy (migracje) z Chojnic
- Długofalowe skutki pandemii

Wizja rozwoju, cele i kierunki działań

Na podstawie przeprowadzonych badań, analizy SWOT oraz licznych dyskusji postanowiliśmy wskazać kierunki działań, których realizacja może przyczynić się do tego, by **Chojnice stały się miastem bardziej przyjaznym młodzieży**. Przy każdym kierunku wskazujemy także proponowane przez nas działania, które mogą pomóc urzeczywistnić tę wizję. Działania te mogą być realizowane w formie przedsięwzięć Młodzieżowej Rady Miejskiej finansowanych z budżetu Gminy Miejskiej Chojnice oraz projektów, w tym projektów współpracy międzynarodowej i wymiany doświadczeń, angażujących Młodzieżową Radę Miejską w Chojnicach.

1. Poprawa zdrowia psychicznego młodzieży – jak wykazały badania, młodzież w Chojnicach boryka się z problemami związanymi z dobrostanem psychicznym. Zdrowie psychiczne jest podstawą funkcjonowania w społeczeństwie i powinno przestać być tematem tabu, a ludzie młodzi powinni móc otwarcie mówić o swoich problemach, nie narażając się na stygmatyzację oraz móc skutecznie szukać pomocy. Kierunek ten wpisuje się w także w europejskie cele młodzieżowe, a dokładnie cel 5 „Zdrowie psychiczne i dobrostan” oraz cel 2 „Równość wszystkich płci”.

Proponowane przez nas działania to:

a. Spotkania psychologicznej samopomocy – spotkania prowadzone przez młodzież dla młodzieży. Niektóre tematy porusza się swobodniej w gronie rówieśników, osób mierzących się z takimi samymi problemami. Chcemy to umożliwić poprzez organizację regularnych spotkań, po wcześniejszym odpowiednim przeszkoleniu przez specjalistę w tym zakresie.

Ryzyka dla realizacji działania i metody ich ograniczania:

- Brak funduszy – pozyskanie środków zewnętrznych.
- Niskie zaufanie grupy docelowej – akcja promocyjna prowadzona przez rówieśników.
- Brak możliwości prowadzenia spotkań na żywo ze względu np. na pandemię – możliwość organizowania spotkań w formule online.
- Brak kompetencji – nadzór specjalisty o odpowiednich kompetencjach.

b. Wsparcie dla osób narażonych na dyskryminację – negatywny wpływ na stan psychiczny młodzieży ma m.in. uczucie wykluczenia i braku akceptacji. Dlatego tak ważne jest wsparcie osób szczególnie narażonych na wykluczenie, m.in. imigrantów, reprezentantów społeczności LGBTQ i różnych mniejszości. Młodzieżowa Rada Miejska będzie angażować się w działania ukazujące różnorodność młodzieży i lokalnej społeczności w ogóle, takie jak: badania społeczne, debaty, warsztaty, marsze, parady, koncerty, festiwale, przedstawienia.

Ryzyka i metody ich ograniczania:

Brak akceptacji wydarzenia przez niektóre grupy społeczne – działania promocyjne mające na celu uświadomienie powagi problemu wykluczenia społecznego i stygmatyzacji, zaangażowanie w przygotowanie wydarzenia różnych grup i organizacji, zaangażowanie służb informacyjnych i porządkowych do obsługi wydarzenia.

2. Poprawa jakości transportu publicznego – jakość lokalnego transportu publicznego była jednym z najczęściej omawianych tematów podczas tworzenia tego dokumentu. Brak połączeń często kreuje także inne problemy, takie jak np. brak możliwości uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych, co za tym idzie mniejsze szanse samorozwoju. Kierunek ten wpasowuje się w jeden z elementów „Strategii rozwoju miasta Chojnice do roku 2030”, mianowicie „Sprawny transport nisko- i zeroemisyjny”.

Proponowane przez nas działania to:

a. „Okrąży stół o transporcie publicznym” – spotkania młodzieży z przedstawicielami instytucji odpowiedzialnych za transport publiczny i edukację w Chojnicach. Cel: możliwe dostosowanie rozkładów jazdy do planów lekcji i odjazdów/przyjazdów pociągów, diagnozowanie obszarów wykluczonych komunikacyjnie, lokalizacja przystanków względem szkół, zwiększenie liczby linii dojeżdżających do węzła integracyjnego i usprawnienie jego funkcjonowania, ustalenia dotyczące możliwości wzajemnego honorowania biletów przez poszczególnych przewoźników na terenie miasta oraz poprawa czystości i bezpieczeństwa w zbiorowych środkach transportu publicznego.

Ryzyka i metody ich ograniczania:

Brak możliwości uwzględnienia postulatów młodzieży i szkół z uwagi na ograniczenia budżetowe – podejmowanie działań na rzecz uwzględnienia postulatów w kolejnych latach.

3. Rozbudowa infrastruktury dla młodzieży – młodzież potrzebuje miejsca, w którym może czuć się bezpiecznie i rozwijać swoje pasje, nie bojąc się oceniania i krytycznych spojrzeń oraz komentarzy. Pomaga to nie tylko w samorozwoju, ale także w tworzeniu więzi społecznych oraz w przywiązaniu do miasta. Kierunek ten wpisuje się w cel 9 wśród europejskich celów młodzieżowych „Przestrzeń i uczestnictwo dla wszystkich”.

Proponowane przez nas działania to:

a. Promocja miejsc przyjaznych młodzieży oraz poprawa warunków ich funkcjonowania – w Chojnicach istnieją już miejsca przyjazne młodzieży, niestety wiedza o nich nie jest dobrze rozpowszechniona wśród grupy docelowej. Należy to zmienić. Mowa tu m.in. o: Ośrodku Profilaktyki Rodzinnej i Placówce Wsparcia Dziennego Dzieci i Młodzieży, w której siedzibę mają chojniccy Pedagodzy Ulicy, Samorządnym Centrum Młodzieżowym udostępniającym swoją przestrzeń wolontariuszom na rzecz tworzenia własnych inicjatyw, Chojnickim Centrum Kultury organizującym zajęcia dla młodzieży, Miejskiej Bibliotece Publicznej, która m.in. posiada czytelnię dla dzieci i młodzieży oraz mediatekę, klubach sportowych organizujących zajęcia na miejskich obiektach. Takich miejsc w Chojnicach jest więcej, należy więc zadbać o odpowiednią ich promocję. Ważnym krokiem w niektórych przypadkach jest także poprawa warunków w takich miejscach. Działanie to miałyby na celu zwiększenie ich atrakcyjności wśród młodzieży oraz zapewnienie równego dostępu, m.in. osobom niepełnosprawnym.

Ryzyka i metody ich ograniczania:

Brak funduszy – pozyskanie środków zewnętrznych.

b. Stworzenie nowych miejsc przyjaznych młodzieży – niestety wskazane powyżej miejsca nie spełniają wszystkich oczekiwań lokalnej młodzieży. Poza tym jest do nich ograniczony dostęp. Dlatego apelujemy o utworzenie nowych przestrzeni młodzieżowych. Chodzi o miejsca, gdzie młodzież mogłaby się spotykać i rozwijać swoje zainteresowania. Wierzymy, że zbierając ludzi w jednym miejscu, jesteśmy w stanie ruszyć ich do działania, a więcej różnorodnych ludzi to większa różnorodność działań. Natomiast większa liczba działań może przyciągnąć więcej ludzi. Stworzenie takich miejsc prawdopodobnie pomoże w rozwoju poczucia wspólnoty oraz organizacji czasu wolnego. Przykładowe propozycje:

- harcówki (w naszym mieście istnieje wiele grup harcerskich i nie zawsze bez problemu odnajdują one miejsca na spotkania),
- świetlice młodzieżowe – miejsca, gdzie młodzież mogłaby spędzić razem czas w bezpiecznych warunkach po zajęciach szkolnych,
- miejsce na ognisko, kemping – bezpieczne i przygotowane miejsce do organizacji np. spotkań harcerzy, również z noclegiem.

Ryzyka i metody ich ograniczania:

– Brak funduszy – pozyskanie środków zewnętrznych.

– Przypadki wandalizmu – objęcie miejsc monitoringiem miejskim, zaangażowanie samorządów osiedlowych, szkół lub organizacji pozarządowych jako operatorów miejsc, zaangażowanie użytkowników (młodzieży) w utrzymanie porządku, opracowanie regulaminów udostępniania i udostępnianie użytkownikom wyłącznie na ich odpowiedzialność.

4. Rozwój kompetencji i organizacja czasu wolnego – młodzież powinna mieć szansę rozwijać się nie tylko w szkole, ale także poza nią. Powinna mieć też okazję do wymiany opinii z lokalnymi władzami oraz aktywnego działania obywatelskiego. Dzięki temu może mieć realny wpływ na rozwój miasta oraz od młodości uczyć się aktywnej postawy obywatelskiej. Realny wpływ na rozwój tego kierunku działań miało powstanie Młodzieżowej Rady Miejskiej w Chojnicach dającej młodzieży szansę zabrania głosu. Kierunek ten wpasowuje się w europejskie cele młodzieżowe – 3. Włączające społeczeństwa oraz 4. Informowanie i konstruktywny dialog.

Proponowane przez nas działania to:

a. Młodzi współdecydują – dialog z politykami i aktywistami – spotkania z politykami i aktywistami na szczeblu samorządowym, ale także krajowym. Młodzieżowa Rada Miejska zbierałaby pytania od lokalnej młodzieży, na tematy dla nich ważne i przedstawiałaby je podczas takich spotkań.

Ryzyka i metody ich ograniczania:

Małe zainteresowanie ze strony młodzieży spowodowane nieufnością wobec polityków – zaangażowanie zarówno młodzieżowych radnych, jak i innych zainteresowanych osób spoza rady, odpowiednie przygotowanie do spotkań dzięki badaniom opinii młodzieży.

b. Absolwent z sukcesem – spotkania z profesjonalistami i hobbystami w różnych dziedzinach, absolwentami chojnickich szkół ponadpodstawowych. Działanie to miałoby na celu pokazać, że nasze miasto daje realną szansę rozwoju i nawet osoba niepochoząca z metropolii ma szansę podjąć ciekawy zawód oraz odnosić sukcesy.

Ryzyka i metody ich ograniczania:

Brak funduszy – pozyskanie środków zewnętrznych.

c. Targi czasu wolnego – organizowane raz do roku targi, które mają na celu przedstawienie oferty zajęć pozalekcyjnych dostępnych w Chojnicach zarówno przez szkoły, jak i instytucje miejskie, NGO oraz instytucje prywatne. Inicjatywa ta jest odpowiedzią na ograniczoną wiedzę młodzieży o dostępnej lokalnie ofercie zajęć pozalekcyjnych i możliwości angażowania się w inicjatywy w swoim czasie wolnym.

Ryzyka i metody ich ograniczania:

– Brak funduszy – pozyskanie środków zewnętrznych.

– Małe zainteresowanie ze strony wystawców – nieodpłatny charakter imprezy dla podmiotów niekomercyjnych.

– Małe zainteresowanie ze strony młodzieży z uwagi na brak czasu na dodatkowe zajęcia – przygotowanie atrakcyjnej formy targów oraz ich promowanie.

5. Rozwój oferty kulturalno-rozrywkowej – jak wykazały przeprowadzone badania, jedną ze słabych stron naszego miasta jest niewystarczająca oferta kulturalno-rozrywkowa skierowana do młodych osób. Dlatego rozwój takiej oferty może znacznie podnieść ocenę miasta wśród młodzieży, zwłaszcza gdy oferta ta będzie dostosowana do tej grupy wiekowej. Działanie to wpisuje się w jeden z elementów „Strategii rozwoju miasta Chojnice do roku 2030”, mianowicie 2.1 Poprawa dostępności i podnoszenie jakości usług publicznych (edukacja, kultura, ochrona zdrowia, sport, rekreacja).

Proponowane przez nas działania to:

a. Kino plenerowe – organizacja kina plenerowego w okresie letnim w Fosie Miejskiej lub parku Tysiąclecia. Wydarzenie takie nie tylko zapewni wieczorną rozrywkę dla młodzieży, ale także dla wszystkich zainteresowanych mieszkańców miasta oraz turystów.

Ryzyka i metody ich ograniczenia:

- Brak funduszy – pozyskanie środków zewnętrznych.
- Warunki pogodowe – możliwość przesunięcia planowanych seansów na inne terminy.

b. Chojnicki przegląd talentów – coroczny przegląd talentów ze wstępem wolnym. Klasyfikacje mogą się odbywać online – chętni przesyłaliby wideo, na których przedstawiają swój talent. Wśród tych osób wyłonieni zostaliby finaliści, których występ można by obejrzeć podczas rozdania nagród. Wydarzenie to nie tylko byłoby kolejną rozrywką, ale także okazją do zaprezentowania swoich talentów, co zachęciłoby młodzież do rozwijania ich i dzielenia się nimi. Prezentować mogłyby się osoby z każdej dziedziny kultury i sportu: od muzyków począwszy poprzez malarzy, poetów po mniej znane formy np. sztuczki magiczne czy skateboarding.

Ryzyka i metody ich ograniczenia:

- Brak funduszy – pozyskanie środków zewnętrznych.
- Niskie zaufanie grupy docelowej, obawa przed wystąpieniem publicznym – akcja promocyjna prowadzona przez rówieśników.

c. Pokaz graffiti w parku – graffiti jest jednym z przykładów współczesnej sztuki. Można to wykorzystać w celach edukacyjnych. Coroczny pokaz tworzenia graffiti prowadzony przez specjalizujących się w tym artystów, dający możliwość nauki tej sztuki osobom zainteresowanym połączony byłby m.in. z nauką o tym, gdzie wypada, a gdzie nie należy tworzyć takiej sztuki. Prace mogłyby być wykonywane na specjalnych, przenośnych ściankach, które następnie licytowane byłyby na cele charytatywne.

Ryzyka i metody ich ograniczania:

- Brak funduszy – pozyskanie środków zewnętrznych.
- Niskie zaufanie grupy docelowej, obawa przed wystąpieniem publicznym – akcja promocyjna prowadzona przez rówieśników.
- Brak akceptacji społecznej – działania promocyjne mające na celu walkę ze stereotypem, że graffiti to tylko forma wandalizmu, ukazujące, że to rodzaj sztuki współczesnej; zapraszanie uznanych twórców tego rodzaju sztuki.

d. Chojnice okiem Młodych – konkurs artystyczny mający na celu ukazanie naszego miasta z punktu widzenia młodzieży. Podzielony zostałby na kilka kategorii, np. film, fotografia, obraz, tekst. Powstałe w ten sposób dzieła byłyby wizytówką miasta, która mogłaby służyć do celów promocyjnych, równocześnie wskazywałyby to, co w Chojnicach jest najbliższe sercu mieszkańców.

Ryzyka i metody ich ograniczania:

- Brak funduszy – pozyskanie środków zewnętrznych.
- Niskie zaufanie grupy docelowej, obawa przed wystąpieniem publicznym – akcja promocyjna prowadzona przez rówieśników.

e. Unowocześnienie kanałów komunikacji elektronicznej w mieście – młodzież jest ciekawa tego, co dzieje się w mieście, jednak tradycyjne formy przekazu, takie jak „Kwartalnik Chojnicki”, oficjalna strona gminy miejskiej lub aplikacja miejska nie są skierowane do tej grupy wiekowej. Oznacza to konieczność tworzenia nowoczesnych narzędzi online dla młodzieży: aplikacji, filmików na TikToku i innych form zawierających cenne informacje.

Ryzyka i metody ich ograniczania:

– Niedostosowanie formy lub treści do grupy docelowej lub norm – zaangażowanie na etapie testowym zarówno młodzieży jak i specjalistów.

f. Organizacja turniejów i innych wydarzeń e-sportowych – ankietowani jako aktywność w czasie wolnym wskazywali m.in. spędzanie czasu przy komputerze, co wiąże się z graniem w gry komputerowe. Jest to bardzo popularna rozrywka i sposób spędzania czasu wolnego, która jednak rzadko wiąże się z rozwijaniem aktywności pozaszkolnej czy budowaniem więzi z regionem, z którego się pochodzi. Dlatego warto, aby w Chojnicach rozwijało się współzawodnictwo e-sportowe oraz organizowane były turnieje i inne eventy o charakterze lokalnym.

Ryzyka i metody ich ograniczania:

– Duże zróżnicowanie grupy docelowej, w tym zainteresowanie różnymi tytułami gier i związana z tym trudność w opracowaniu odpowiedniej i zadowalającej wszystkich formuły turnieju – współpraca z grupą docelową obejmująca m.in. prowadzenie sondaży, ankiet oraz angażowanie osób z grupy docelowej jako wolontariuszy do organizacji turniejów i współpraca z ekspertami zewnętrznymi.

– Możliwość pojawienia się nieporozumień i przypadków stosowania agresji słownej – dobre przygotowanie regulaminów (m.in. poprzez wcześniejsze badania preferencji potencjalnych uczestników), promowanie wiedzy o zasadach fair play zawartych w regulaminie oraz ich konsekwentne stosowanie.

Podsumowanie

Zdajemy sobie sprawę, że pięć wskazanych przez nas kierunków działań nie zaspokaja wszystkich potrzeb lokalnej młodzieży. Jednak ich realizacja może być dobrym początkiem do przybliżenia się do wizji wyznaczonej w naszej strategii. Wierzymy, że dzięki podjęciu odpowiednich działań Chojnice mogą stać się miastem przyjaznym młodzieży. Takim, w którym miło i pożytecznie będą mogli spędzać czas. Miastem, którego nie opuszczą albo do którego chętnie wrócą po studiach. Miastem pozwalającym im rozwijać swoje pasje i kształtować w nich postawy obywatelskie.

Aby upewnić się, że działania związane z powyższą strategią nie skończą się na jej opublikowaniu i przedstawianiu lokalnej społeczności, planujemy monitorowanie postępów jej realizacji. Raz do roku podczas sesji Młodzieżowej Rady Miejskiej sprawdzane będą postępy w realizacji celów przedstawionych w powyższej strategii. Zakładamy, iż będą one realizowane na podstawie niniejszego dokumentu do 2026 roku. Młodzieżowa Rada Miejska może, w przypadkach uzasadnionych wynikiem monitoringu i/lub przeprowadzeniem badań diagnostycznych, aktualizować treść strategii.

Dziękujemy wszystkim zaangażowanym w proces tworzenia powyższego dokumentu: radnym Młodzieżowej Rady Miejskiej w Chojnicach, byłym radnym, osobom biorącym aktywny udział w warsztatach oraz konsultacjach, prowadzącym warsztaty: dr. Bartłomiejowi Kołsutowi, Piotrowi Kalewskiemu, dr. inż. Wojciechowi Dybie, pani Magdalenie Stolp oraz partnerom projektu – Fundacji Rozwoju Ziemi Chojnickiej i Człuchowskiej oraz Miastu Chojnice. Dziękujemy także wszystkim, którzy wzięli udział w badaniach na rzecz strategii oraz tym, którzy pomagali w ich promocji, w tym dyrekcjom i nauczycielom chojnickich szkół ponadpodstawowych.

-projekt-

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W CHOJNICACH
z dnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia “Chojnickiej strategii młodych”.

Na podstawie art. 5b ust. 6 i ust. 8 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463, 1688) oraz § 1 ust. 1 uchwały nr XXXIII/467/21 Rady Miejskiej w Chojnicach z dnia 27 grudnia 2021 r. w sprawie trybu zgłaszania przez Młodzieżową Radę Miejską w Chojnicach wniosku o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2022 r. poz. 334), uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się dokument strategiczny Gminy Miejskiej Chojnice na rzecz młodzieży - “Chojnicką strategię młodych”, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Chojnice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący

Rady Miejskiej

UZASADNIENIE

Dokument powstał w ramach projektu „Chojnicka strategia młodych” realizowanego przez Fundację Rozwoju Ziemi Chojnickiej i Człuchowskiej oraz Młodzieżową Radę Miejską w Chojnicach od grudnia 2022 roku i finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich w ramach Program Aktywni Obywatele - Fundusz Regionalny. Gmina Miejska Chojnice jest partnerem w realizacji projektu.

Proces przygotowania dokumentu obejmował wyjazdowe warsztaty przygotowujące do pracy nad strategią, które poprowadził dr Bartłomiej Kołsut, badania ankietowe w których wzięło udział 987 młodych osób, badanie fokusowe i wywiady indywidualne, warsztaty poświęcone analizie SWOT i wypracowywaniu pomysłów metodą design thinking, warsztaty na temat podejmowania decyzji dotyczących rozwoju lokalnego, konsultacje projektu strategii i wprowadzenie poprawek wynikających z uwag.

Projekt „Chojnickiej strategii młodych” został przyjęty przez Młodzieżową Radę Miejską w Chojnicach uchwałą nr 1/2024 z 9 stycznia 2024 roku i przekazany z wnioskiem o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej.

Strategia to dokument, który wskazuje najważniejsze sprawy dla młodzieży, na które Młodzieżowa Rada Miejska i władze miasta Chojnice mają zwrócić uwagę w swoich działaniach. Wyznaczony horyzont czasowy dokumentu to 2026 rok. Działania wyznaczone w Chojnickiej strategii młodych mogą być realizowane w formie przedsięwzięć Młodzieżowej Rady Miejskiej finansowanych z budżetu Gminy Miejskiej Chojnice oraz projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych, w tym projektów współpracy międzynarodowej i wymiany doświadczeń, realizowanych przez różne podmioty i angażujących Młodzieżową Radę Miejską w Chojnicach.